

N:o 134.

Af Herr G. Sälling: Om tillägg till 50 § Konkurslagen.

Då konkurs å gäldenär blifvit antingen af honom sjelf eller hans borgenärer begärd, och beslut om densamma i laga ordning fattadt samt all hans egendom enligt beedigad bouppteckning till borgenärernas förfogande afträdd, ega borgenärerna enligt 43 § i Konkurslagen att på föreskrifvet sätt välja sysslomän, att i gode människens ställe förvaltningen deraf öfvertaga och besörja alla de ärenden, som borgenärernas rätt och bästa röra. Då gäldenären icke eger rättigheter att deltaga i detta val, böra borgenärerna stå i risk och ansvar, om de valde förskingra eller på annat sätt förstöra konkursboets tillgångar, hvilka, så långt de dertill förslå, skolat användas till liquiderandet af borgenärernas bevakade och godkända fordringar, samt gäldenären sålunda vara frikallad att ansvara för eller ersätta de förluster, som genom sysslomännens åtgöranden kunna drabba borgenärerna. Fall har dock inträffat, att, sedan gäldenärens afträdda tillhörigheter blifvit försålda och medlen därför uppburna, syssloman begifvit sig till främmande land med alla konkursmassans tillgångar, utan att lemna någon redovisning för eller utdelning af de om händer hafda medlen. Då sålunda inga medel funnos till betalning af de bevakade fordringarne, lagsökte en fordringsegare gäldenären med påstående att, på grund af en skriftlig förbindelse, hvilken redan var till så väl kapital som ränta i konkursen bevakad, utbekomma hela sin fordran. Under rättegången härom bestred gäldenären att betala större del af det fordrade beloppet, än som icke kunnat gäldas af hans afträdda tillgångar, hvilka enligt bouppteckningen nära nog uppingo till samma belopp som de bevakade fordringarne, och påstod sig icke varit skuld dertill, att sysslomannen brustit i redovisning. Detta oaktadt ålades gäldenären af Rådstufvurätt att på grund af 32 § Konkurslagen till så väl hela kapitalet som upplupen ränta derå godtgöra fordringsegaren, och detta Rådstufvurättens utslag blef, efter deri af gäldenären

sökt ändring, af Kongl. Svea Hofrätt gilladt samt slutligen af Högsta Domstolen fastställt, dock med reservation af en dess ledamot.

Visserligen ålägger åberopade lagrum gäldenär att, med den egendom, han i framtiden, d. v. s. efter konkursen ärfver eller förvärfver, svara till fulla gälden; men efter mitt förmenande kan väl detta stadgande icke innebära annat än att gäldenär icke är skyldig att gälda större belopp, än som i afträdda tillgångarne brista mot det bevakade fordringsbeloppet. I motsatt fall skulle fordringsegarne kunna först genom sysslomän, valde af dem sjelfva, förskingra och förstöra alla gäldenärens vid konkurstillfället varande tillgångar och sedermera, detta oaktadt, ega rätt att ånyo utsöka hela förra fordran, om tillgångar framdeles komma att finnas. Efter förenämnda vals utgång vill det synas, som borgenärer skulle ega att fritt och ansvarslöst behandla gäldenär och hans egendom, huru de behaga, äfvensom att risken och ansvaret för sysslomännens åtgöranden skulle hvila på gäldenären, ehuru han hvarken eger rätt att deltaga i valet af gode män eller sysslomän. Detta kan ej hafva varit lagstiftarens mening. Då en otydlighet i Konkurslagens bestämmelse i förevarande fall sålunda synes vara till finnandes, vågar jag, på grund af här anförda förhållande och under anhållan att få till Lag-Utskottet, till hvilket denna min motion väl kommer att remitteras, inlemna handlingar, som lemna vidare upplysning i saken, vördsamt anhålla, det Riksdagen för sin del ville besluta ett tillägg till 50 § i Konkurslagen

att, sedan gode män eller sysslomän blifvit utsedde och öfvertagit konkursboets samtliga tillgångar, vare gäldenär fri från så väl allt ansvar för sin afträdda egendom, som ock från efterkraf för alla i konkursen bevakade fordringar, till så stort belopp, som motsvaras af den afträdda egendomens värde.

Stockholm den 28 Januari 1881.

G. Sälling.
